

مجموعه تحلیلی و تفسیری مقررات اراضی داخل محدوده قانونی شهرها

زمین شهری، مسکن و شهرسازی، اراضی شهری (دایر، بایر، موات، زراعی، باغات، ساختمان، مستحدثات اراضی حرم شهرها و شهرک‌ها)، کمیسیون ماده ۱۲، تملک ماده ۹ و لایحه ۵۸ و ... به همراه رویه قضایی و طرح تفصیلی، جامع، هادی

به انضمام

آراء هیأت عمومی و شعب دیوان عالی کشور، دیوان عدالت اداری، محاکم حقوقی و جزائی هیأت نظارت و شورای عالی ثبت و نظریه‌های مشورتی قوه قضاییه و کانون سردفتران، نشست قضایی، مقالات حقوقی و ...

پدیدآورندگان

عباس بشیری، ابوالفضل غفاری، امیر حسین میرزایی
حسین دانشوری، محمدصادق جاووشی، امیر آذربایجانی، انسیه بشیری
مهناز گشتکار و عیسی شعبانی (زیارانی)
اساتید، وکلاء، کارشناسان

عنوان قراردادی	ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور	مجموعه تحلیلی و تفسیری مقررات اراضی داخل محدوده قانونی شهرها /... پدیدآورندگان: عباس بشیری... [و دیگران].
مشخصات نشر	تهران: جنگل، جاودانه، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۸۷۲ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۳۱۶-۰۲۲-۴
وضعیت فهرست‌نویسی	فیفا
یادداشت	پدیدآورندگان عباس بشیری، ابوالفضل غفاری، امیرحسین میرزایی، حسین دانشوری، محمدصادق چاووشی، امیر آذربایجانی...
موضوع	زمین‌داری شهری - قوانین و مقررات - ایران
موضوع	اراضی موات و بایر - قوانین و مقررات - ایران
موضوع	مسکن - قوانین و مقررات - ایران
موضوع	شهرسازی - ایران - آیین‌نامه‌ها
موضوع	رویه قضایی - ایران
موضوع	اساسنامه‌ها - ایران
موضوع	آیین‌نامه‌ها - ایران
شناسه افزوده	بشیری، عباس، ۱۳۴۷-
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۱ ۶۲/۱۲۸ KM۳۰
رده‌بندی دیویی	۳۴۶/۵۵-۴۵
شماره کتابشناسی ملی	۰۷۰۷۲

عنوان کتاب: مجموعه تحلیلی و تفسیری مقررات اراضی داخل محدوده قانونی شهرها
پدیدآورندگان: عباس بشیری، ابوالفضل غفاری، امیرحسین میرزایی، حسین
دانشوری، محمدصادق چاووشی، امیر آذربایجانی، انسیه بشیری، مهناز
کشتکار و عیسی شعبانی (زیارانی)
ناشر: انتشارات جنگل، جاودانه
ناظر فنی: امین لشکری

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۲
قطع و تیراژ: وزیری، ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: ۲۸۰۰۰۰ ریال با جلد نفیس
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۶-۰۲۲-۴

تلفن: ۰۶۶۴۸۲۸۳۰-۹ ۶۶۴۸۶۱۱۵-۲۱ [http:// www.junglepub.org](http://www.junglepub.org)
email:// Info@junglepub.org ۰۳۱۱-۳۲۰۵۰۶۷-۳۲۰۳۸۰۰-۹

«حق چاپ برای ناشر محفوظ است»

هوالبصير

تقديم: به آرمان (عزيز) فرشچی

زنگ باران به صدا می آید

آدم اینجا تنهاست

و در این تنهایی، سایه نارونی تا ابدیت جاری است (سهراب)

روی زمین، پشت در پشت علف بود و آواز، چشمه و سنگر، سینه و آتش، شجاع ترین بسیجی با لودر بمب شیمیائی خنثی می کرد، دلگرم و فروغی هم بودند پرچم را روی تابوت شهدا کشیدم (سبز، سفید، سرخ) آمدم اینجا گوشه ای، ضلعی، زاویه ای همه پرده شب گل انداخته، دعای زکریا در قرآن موسیقی بیم و امید و کنکاوش، کاوش تلاش من هیچ نبودم، بیاید و اعتصموا را جمعی با یک لحن و آهنگ تلاوت کنیم و تکرار کلمه «ربنا» دل مرا پر از امید و اوج می کند، آوای طنین انداز قرآن دعاها و نیایش های پیامبران، آیات نرم و لطیف و لحن و زبان در خطابه ها خشم آیات ۲۶ تا ۲۸ سوره نوح که قومش را نفرین می کند، دریاها به خروش و طوفان سهمناک حضرت نوح با موسیقی ترسناک جلوه می کند، به قول علی مطهری نماینده محترم مردم تهران (مسلمان باید بصیرت داشته باشد).

و من اهل بیم نبودم و [یا قداست و بزرگی فاطمه (س)] بشارت را برای هر دوست که بیاید لب چشمه تکه نانی را هزار بار تسهیم کنیم و همدیگر را غلو نمائیم که هر صبح حضرت حق دوباره در اذان ندا و بنده را به خود از نو و آغاز می خواند. من جسارت تو را ستایش می کنم و همان کلماتی را که بر کلاه سربازیم نوشتیم هدیه این راه پر مخاطره و سخت زندگیت می کنم، شجاع باش [تلاش. صبر. استقامت] من هم به سببی خشنودم...
زنگ زیبایی زندگی تازهات همزمان با بشارت باران و بعثت گل مبارک باد.

با ارادت تمام

عباس و انسیه بشیری

www.Vakil Bashiri.com

فهرست مطالب

کلیات

۱- اراضی شهری.....	۱
۲- در اطراف ماده ۱۴۳ قانون مدنی.....	۴
مبحث اول: در تشخیص زمین موات.....	۴
مبحث دوم: در باب مالکیت زمین موات.....	۵
مبحث سوم: املاک مخروبه که به حسب ظاهر موات است.....	۶
مبحث چهارم: در باب کیفیت احیاء اراضی موات.....	۷
مبحث پنجم: در بیان اراضی که مالک مخصوص ندارد و از موات هم نیست.....	۸
مبحث ششم: در باب محتویات اراضی موات.....	۹
مبحث هفتم: در موضوع نهادهای قدیمه و قنات‌های مخروبه است.....	۱۰
۳- بررسی فقهی و حقوقی اراضی موات.....	۱۰
۴- حریم شهر.....	۲۱
طرح شهری و تکالیف شهرداری‌ها.....	۲۳
فصل اول: طرح شهری.....	۲۳
مبحث اول: تعریف و مفهوم طرح.....	۲۳
مبحث دوم: انواع طرح.....	۲۵
مبحث سوم: فعالیت‌های شهرسازی و تهیه طرح‌های جامع شهری.....	۲۷
فصل دوم: نحوه تهیه طرح‌های جامع و مشکلات آن.....	۳۰
مبحث اول: نحوه تهیه طرح‌های جامع شهری.....	۳۰
مبحث دوم: مسائل، مشکلات و نارسائی‌های طرح‌های جامع شهری.....	۳۳
فصل سوم: تکالیف شهرداری‌ها در خصوص طرح شهری.....	۴۰
مبحث اول: املاک موضوع طرح‌های شهری.....	۴۰
مبحث دوم: تکالیف شهرداری‌ها در ارتباط با مالکین در طرح.....	۴۳

فصل اول: اراضی شهری

۱- قانون تأسیس وزارت آبادی و مسکن.....	۵۱
۲- قانون تملک آپارتمان‌ها.....	۵۵
۱-۲- آیین‌نامه اجرایی قانونی تملک آپارتمان‌ها (با اصلاحات بعدی).....	۵۹
بخش اول: قسمت‌های ساختمان.....	۵۹

- فصل اول: قسمت‌های اختصاصی ۵۹
- فصل دوم: قسمت‌های مشترک ۶۰
- بخش دوم: اداره امور ساختمان ۶۱
- فصل اول: مجمع عمومی ۶۱
- فصل دوم: اختیارات و وظائف مدیر یا مدیران ۶۲
- فصل سوم: حفظ و نگهداری تعمیر بنا ۶۴
- ۲-۲- قانون اصلاح قانون تملک آپارتمان‌ها ۶۴
- ۳- قانون نحوه استفاده از خانه‌های سازمانی ۶۶
- ۳-۱- آیین‌نامه مربوط به شرایط و طرز استفاده از خانه‌های سازمانی (با اصلاحات بعدی) ۶۷
- ۴- قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن ۷۶
- ۴-۱- قانون الحاق یک ماده و یک تبصره به قانون ایمنی راه‌ها ۷۸
- ۴-۲- قانون اصلاح قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن ۷۹
- ۴-۳- بخشنامه در مورد ابلاغ آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱ ماده ۱۷ اصلاحی قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن ۸۲
- ۴-۴- آیین‌نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۱۷) اصلاحی قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن - مصوب ۱۳۷۹ ..... ۸۴
- ۴-۵- آیین‌نامه اجرایی تبصره (۳) ماده (۱۷) اصلاحی قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن - مصوب ۱۳۷۹ ..... ۸۸
- ۴-۶- اصلاح آیین‌نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۱۷) اصلاحی قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن - مصوب ۱۳۷۹ ..... ۹۲
- ۴-۷- اصلاح بند (و) ماده (۲) آیین‌نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۱۷) اصلاحی قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن - مصوب ۱۳۷۹ ..... ۹۳
- ۵- قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱ (با اصلاحات بعدی) ۹۴
- ۵-۱- قانون اصلاح تبصره ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ۹۸
- ۵-۲- قانون اصلاح ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ۹۹
- ۶- قانون تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن به وزارت مسکن و شهرسازی و تعیین وظایف آن (با اصلاحات بعدی) ۱۶۰
- ۷- قانون معاملات زمین ۱۶۵
- ۷-۱- آیین‌نامه اجرایی قانون معاملات زمین ۱۶۸
- ۷-۲- اصلاح مواد ۱ و ۲۵ آیین‌نامه معاملات دولتی ۱۷۲
- ۷-۳- آیین‌نامه تبصره ۲ ماده ۵ قانون معاملات زمین ۱۷۲
- ۸- لایحه قانونی اجازه انتقال اراضی ملی شده سیاه دشتک پایین، واقع در غرب تهران به مالکین اراضی ملی شده واقع در جنب کارخانه سیمان ری ۱۸۱
- ۹- لایحه قانونی حمایت از پیش‌خریداران واحدهای مسکونی ۱۸۲

۱۰- قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری و کیفیت عمران آن (۱۳۵۸).....	۱۸۲
۱-۱- اصلاحیه قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری و کیفیت عمران آن.....	۱۸۳
۲-۱۰- آیین نامه قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری و کیفیت عمران آن (۱۳۵۸).....	۲۳۹
فصل اول: نحوه اعلام به مالکین.....	۲۳۹
فصل دوم: مقررات تشخیص اراضی موات و عمران آبادی.....	۲۳۹
فصل سوم: اراضی مشمول تبصره ماده یک قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری و کیفیت عمران آن.....	۲۴۱
فصل چهارم: تعیین تکلیف اراضی موات.....	۲۴۲
فصل پنجم: نحوه واگذاری اراضی.....	۲۴۴
۱۱- لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه های عمومی، عمرانی و نظامی دولت.....	۲۵۴
۱-۱۱- قانون الحاق یک تبصره به ماده (۱) لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجراء برنامه های عمومی، عمرانی و نظامی دولت مصوب ۱۳۵۸.....	۲۶۴
۱۲- لایحه قانونی نحوه واگذاری ساختمان های احداث شده در شهرستان زلزله زده طیس و توابع آن.....	۲۶۹
۱۳- قانون تکمیل و نحوه استفاده شهرک ها و مجتمع های ساختمانی نیمه تمام متوقف.....	۲۷۰
۱-۱۳- استفساریه قانون تکمیل و نحوه استفاده شهرک ها و مجتمع های نیمه تمام متوقف.....	۲۷۱
۲-۱۳- آیین نامه اجرایی نحوه واگذاری مجتمع های ساختمانی و شهرک های نیمه تمام متوقف که به موجب قانون مذکور در اختیار دولت قرار می گیرد.....	۲۷۲
۳-۱۳- تصویب نامه راجع به واگذاری و پرداخت حقوق مالکان و اشخاص ثالث و نحوه استفاده از شهرک ها و مجتمع های ساختمانی نیمه تمام متوقف، از وزارت مسکن و شهرسازی به سازمان ملی زمین و مسکن.....	۲۷۵
۴-۱۳- مصوبه دولت راجع به لغو تصویب نامه راجع به واگذاری و پرداخت حقوق مالکان و اشخاص ثالث و نحوه استفاده از شهرک ها و مجتمع های ساختمانی نیمه تمام متوقف.....	۲۷۸
۱۴- قانون راجع به تأسیس شرکت شهرک های صنعتی ایران.....	۲۷۸
۱۵- قانون فروش خانه های سازمانی.....	۲۸۰
۱-۱۵- قانون اصلاح تبصره (۱) قانون فروش خانه های سازمانی.....	۲۸۱
۲-۱۵- آیین نامه اجرائی قانون فروش خانه های سازمانی (با اصلاحات بعدی).....	۲۸۱
فصل اول: خانه های سازمانی قابل فروش.....	۲۸۱
فصل دوم: نحوه تشکیل و عملکرد کمیسیون تشخیص خانه های سازمانی قابل فروش.....	۲۸۲
فصل سوم: شرایط و اولویت خریداران.....	۲۸۴
فصل چهارم: مقررات متفرقه.....	۲۸۵

۲۸۶.....	۱۵-۳- ضوابط قیمت گذاری خانه های سازمانی موضوع ماده ۱۴ آیین نامه
۲۸۸.....	۱۶- قانون نحوه پرداخت محکوم به دولت و عدم تأمین و توقیف اموال دولتی
۲۸۹.....	۱۷- قانون زمین شهری
۳۸۶.....	۱۷-۱- آیین نامه اجرایی قانون زمین شهری
۳۸۶.....	فصل اول: تعاریف و مقررات مربوط به عمران زمین ها
۳۸۷.....	فصل دوم: مقررات تشخیص زمین ها
۳۸۹.....	فصل سوم: نحوه خرید و تملک زمین ها
۴۰۰.....	فصل چهارم: نحوه آماده سازی و عمران و واگذاری زمین ها
۴۰۳.....	فصل پنجم: مقررات متفرقه
۴۳۳.....	۱۷-۲- دستورالعمل ماده ۱۴ قانون زمین شهری
۴۸۲.....	۱۸- قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح های دولتی و شهرداری ها
۴۸۳.....	۱۸-۱- قانون اصلاح تبصره (۱) ماده واحده قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح های دولتی و شهرداری ها
۴۸۴.....	۱۹- قانون نحوه تقویم ابنیه، املاک و اراضی مورد نیاز شهرداری ها
۴۸۵.....	۲۰- قانون تعیین تکلیف اراضی واگذاری دولت و نهادها مصوب مجتمع تشخیص مصلحت نظام
۴۸۶.....	۲۰-۱- قانون تفسیر قانون تعیین تکلیف اراضی و گذاری دولت و نهادها مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۱۵
۴۸۷.....	۲۰-۲- نظر تفسیری مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی واگذاری دولت و نهادها مصوب ۱۳۷۰
۴۸۷.....	۲۱- قانون احداث تونل مشترک شهری
۴۸۸.....	۲۲- آیین نامه اجرایی قانون حمایت از پیش خریداران واحدهای مسکونی
۴۹۰.....	۲۲-۱- دستورالعمل موضوع ماده ۸ آیین نامه اجرایی قانون حمایت از پیش خریداران واحدهای مسکونی
۴۹۲.....	۲۲-۲- اصلاحیه دستورالعمل موضوع ماده ۸ آیین نامه اجرایی قانون حمایت از پیش خریداران واحدهای مسکونی
۴۹۴.....	۲۳- قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان
۴۹۴.....	فصل اول: کلیات، اهداف و خط مشی
۴۹۶.....	فصل دوم: تشکیلات، ارکان، وظایف و اختیارات سازمان
۵۰۴.....	فصل سوم: امور کاردان ها و صنوف ساختمانی
۵۰۴.....	فصل چهارم: مقررات فنی و کنترل ساختمان
۵۰۶.....	فصل پنجم: آموزش و ترویج
۵۰۷.....	فصل ششم: متفرقه

۲۴- قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی.....	۵۰۸
۲۵- قانون اجازه تصویب اساسنامه مرکز مطالعاتی و تحقیقاتی شهرسازی و معماری.....	۵۱۵
۲۶- قانون تشویق احداث و عرضه واحدهای مسکونی استیجاری.....	۵۱۵
۲۶-۱- آیین‌نامه اجرایی قانون تشویق احداث و عرضه واحدهای مسکونی استیجاری.....	۵۱۸
۲۶-۲- اصلاحیه آیین‌نامه اجرایی قانون تشویق احداث و عرضه واحدهای مسکونی استیجاری.....	۵۲۱
وزارت مسکن و شهرسازی.....	۵۲۱
۲۷- قانون اصلاح بند (۲) ماده (۸۴) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین (۱۳۷۹).....	۵۲۱
۲۸- قانون ایجاد شهرهای جدید.....	۵۲۲
۲۹- آیین‌نامه اجرایی قانون ایجاد شهرهای جدید.....	۵۲۵
فصل اول: تعاریف، کلیات، ضوابط و مقررات مربوط به ایجاد شهرهای جدید.....	۵۲۵
بخش اول: تعاریف.....	۵۲۵
بخش دوم: کلیات، شرایط، ضوابط و مقررات مشترک برای بخش دولتی و متقاضی غیردولتی به منظور ایجاد شهر جدید.....	۵۲۶
فصل دوم: ضوابط و مقررات مربوط به شرکت‌های مادر و شرکت‌های تابعه.....	۵۳۱
فصل سوم: ضوابط و مقررات خاص متقاضی غیردولتی.....	۵۳۲
۳۰- اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون ایجاد شهرهای جدید.....	۵۳۴
۳۱- از قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت.....	۵۳۴
۳۱-۱- از قانون الحاق مواردی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت.....	۵۳۸
۳۲- قانون منع فروش و واگذاری اراضی فاقد کاربری مسکونی برای امر مسکن به شرکت‌های تعاونی مسکن و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی.....	۵۳۹
۳۲-۱- آیین‌نامه اجرایی قانون منع فروش و واگذاری اراضی فاقد کاربری مسکونی برای امر مسکن و به شرکت‌های تعاونی مسکن و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی.....	۵۴۲
۳۳- قانون حمایت از طرح بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده پیرامون حرم مطهر حضرت امام رضا (ع) و حضرت معصومه (س).....	۵۴۶
۳۴- قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها.....	۵۴۷
۳۵- قانون تسهیل تنظیم اسناد در دفاتر اسناد رسمی.....	۵۶۵
۳۶- قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن.....	۵۶۷
۳۶-۱- آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن.....	۵۷۵
فصل اول: تعاریف.....	۵۷۵
فصل دوم: برنامه‌های واگذاری زمین به منظور تولید و عرضه مسکن شهری.....	۵۷۷
فصل سوم: ضوابط معماری و شهرسازی.....	۵۸۱
فصل چهارم: تأمین زمین و آماده‌سازی آن.....	۵۸۳

فصل پنجم: مالیات بر اراضی بایر.....	۵۸۵
فصل ششم: فناوری‌های نوین.....	۵۸۶
فصل هفتم: اعطای تسهیلات بانکی.....	۵۸۷
فصل هشتم: بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده شهری و سکونتگاه‌های غیررسمی.....	۵۸۹
فصل نهم: عمران و مسکن روستایی.....	۵۹۰
فصل دهم: سایر موارد.....	۵۹۱
۳۶-۲- در مورد نحوه اجرای تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور و ساماندهی تولید و عرضه مسکن.....	۵۹۳
۳۶-۳- آیین‌نامه اجرایی ماده (۸) قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن.....	۵۹۷
۳۶-۴- برنامه آموزش و صدور پروانه مهارت فنی کارگران ساختمانی.....	۶۰۰
۳۶-۵- وزارت مسکن و شهرسازی- وزارت جهاد کشاورزی- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور (مسکن مهر).....	۶۰۱
۳۶-۶- وزارت کشور- وزارت بازرگانی- وزارت امور اقتصادی و دارایی- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران- وزارت تعاون- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور- وزارت مسکن و شهرسازی (واگذاری حق بهره‌برداری از زمین).....	۶۰۳
۳۶-۷- وزارت مسکن و شهرسازی- وزارت امور اقتصادی و دارایی- وزارت دادگستری- وزارت جهاد کشاورزی- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (اراضی قابل انتقال- آموزش و مهارت فنی کارگران- تشکیل بانک اطلاعاتی نیروی کار صنعت ساختمان).....	۶۰۴
۳۶-۸- وزارت کشور- وزارت بازرگانی- وزارت امور اقتصادی و دارایی- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران- وزارت تعاون- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور- وزارت مسکن و شهرسازی- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور. (تأمین منابع ارزی مورد نیاز بانک مسکن).....	۶۰۵
۳۶-۹- وزارت بازرگانی- وزارت مسکن و شهرسازی- وزارت امور اقتصادی و دارایی- وزارت نفت- وزارت نیرو- وزارت کشور- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- وزارت دادگستری (سامانه اطلاعات املاک و مستغلات).....	۶۰۶
۳۶-۱۰- وزارت جهاد کشاورزی- وزارت امور اقتصادی و دارایی- وزارت مسکن و شهرسازی- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور (فعالیت صندوق‌های زمین و ساختمان).....	۶۰۸
۳۶-۱۱- وزارت مسکن و شهرسازی- وزارت امور اقتصادی و دارایی- وزارت دادگستری- وزارت جهاد کشاورزی- وزارت کشور- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری- معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس‌جمهور (ایجاد تسهیلات جهت شاغلین دولتی متقاضی انتقال از تهران و کلاشهر...).....	۶۰۹
۳۷- قانون پیش‌فروش ساختمان.....	۶۱۰

فصل دوم: آیین‌نامه‌ها

۱- روزنامه رسمی شماره ۱۳۳۰- ۱۳/۶/۱۳۲۸ آیین‌نامه استملاک اتباع خارجه.....	۶۱۹

۶۲۱	۲- تصویبنامه راجع به استملاک اتباع خارجه
۶۲۲	۳- آیین‌نامه اجرایی تصویبنامه قانونی مورخ ۱۳۴۲/۷/۱۳ راجع به استملاک اتباع بیگانه در ایران
۶۲۳	۴- تصویبنامه راجع به چگونگی استملاک اتباع بیگانه که بدون داشتن پروانه اقامت دایمی به کشور جمهوری اسلامی ایران مسافرت می‌نمایند
۶۲۴	۵- آیین‌نامه مربوط به استفاده از اراضی، احداث بنا و تأسیسات در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها (با اصلاحات بعدی)
۶۲۴	فصل اول: کلیات و تعاریف
۶۲۶	فصل دوم: ایجاد ساختمان‌ها و تأسیسات غیرشهرک
۶۳۱	فصل سوم: احداث شهرک
۶۳۴	۶- «آیین‌نامه اعطای تسهیلات مسکن و نوسازی و بهسازی مسکن روستایی»
۶۳۴	فصل اول: تسهیلات خرید مسکن کوچک به کارگران و کارمندان کم‌درآمد
۶۳۶	فصل دوم: نحوه پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه به مستأجران کم‌درآمد
۶۳۷	فصل سوم: احداث و عرضه مسکن اجاره‌ای
۶۳۸	فصل چهارم: نوسازی و بهسازی مسکن روستایی
۶۳۹	فصل پنجم: پرداخت مابه‌التفاوت نرخ سود پنج درصد تا نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار از سود تسهیلات مسکن روستاییان و عشایر داوطلب اسکان در روستا
۶۴۱	۷- «آیین‌نامه ایجاد تسهیلات جهت شاغلین دولتی متقاضی انتقال از تهران و کلاشهرها به سایر شهرهای کشور» مورخ ۱۳۸۶/۵/۲۹
۶۴۴	۸- وزارت مسکن و شهرسازی- وزارت امور اقتصادی و دارایی- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۶۴۵	۹- وزارت مسکن و شهرسازی- وزارت امور اقتصادی و دارایی- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور

فصل سوم: اساسنامه‌ها

۶۴۹	۱- اساسنامه مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن
۶۵۳	۲- اساسنامه شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران
۶۵۳	فصل اول: کلیات و سرمایه
۶۵۴	فصل دوم: موضوع فعالیت و وظایف شرکت
۶۵۶	فصل سوم: ارکان شرکت
۶۶۲	فصل چهارم: صورت‌های مالی
۶۶۲	فصل پنجم: سایر مقررات
۶۶۳	۱-۲- اصلاح اساسنامه شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران
۶۶۴	۳- اساسنامه مرکز مطالعاتی و تحقیقاتی شهرسازی و معماری

فصل اول: کلیات.....	۶۶۴
فصل دوم: ارکان.....	۶۶۵
فصل سوم: سایر مقررات.....	۶۶۸
۴- اساسنامه شرکت عمران شهرهای جدید (مادر تخصصی).....	۶۶۸
فصل اول: کلیات و سرمایه.....	۶۶۸
فصل دوم: ارکان شرکت.....	۶۷۰
فصل سوم: سایر مقررات.....	۶۷۵
۵- «اساسنامه سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی (شرکت مادر تخصصی)».....	۶۷۶
فصل اول: کلیات و سرمایه.....	۶۷۶
فصل دوم: ارکان سازمان.....	۶۷۷
فصل سوم: مدیر عامل.....	۶۸۰
فصل چهارم: بازرس قانونی (حسابرس).....	۶۸۱
فصل پنجم: منابع مالی، سایر مقررات مالی و سایر مقررات.....	۶۸۲
۶- صندوق سرمایه‌گذاری طرح جرمین مطهر.....	۶۸۲
فصل اول: کلیات.....	۶۸۲
فصل دوم: موضوع فعالیت و دارایی‌ها.....	۶۸۳
فصل سوم: ارکان صندوق.....	۶۸۴
فصل چهارم: سایر موارد.....	۶۸۷

فصل چهارم: مصوبات عمومی

۱- قسمتی از تصویب‌نامه درباره راهکارهای اجرایی حوزه‌های بخش قانون برنامه سوم توسعه (ماده ۱۴۰).....	۶۹۱
۲- تصویب‌نامه راجع به شرکت‌های مادر تخصصی.....	۶۹۲
۳- تصویب‌نامه راجع به شرکت‌های مادر تخصصی.....	۶۹۳
۴- تصویب‌نامه راجع به وظایف و مسؤولیت‌های اجرایی قابل واگذاری به سازمان‌ها و ادارات کل استانی.....	۶۹۵
۵- مصوبه شورای عالی اداری راجع به شاخص‌های اختصاصی ارزیابی عملکرد وزارت مسکن و شهرسازی.....	۶۹۷
۶- تصویب‌نامه راجع به واگذاری شرکت‌های زیرمجموعه شرکت‌های مادر تخصصی.....	۷۰۲
۷- دستورالعمل اجرایی شورای حفظ حقوق بیت‌المال ویژه رسیدگی به جرائم زمین‌خواری.....	۷۰۲
۸- دستورالعمل اجرایی پیشگیری از تخریب، تجاوز و تصرف اراضی و منابع طبیعی.....	۷۰۵
۹- مصوبه شورای عالی اداری راجع به عدم پذیرش دانشجو از ناحیه مؤسسه آموزشی و پژوهشی ساختمان و شهرسازی.....	۷۰۷

۷۰۹	۱۰- از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی
۷۱۲	فصل نوزدهم: مسکن
۷۱۲	۱۱- بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران
۷۱۳	۱۲-۳- بند «د» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۶
۷۲۴	۱۳- آیین‌نامه اجرایی بند «د» تبصره (۶) قانون بودجه
۷۲۴	فصل اول: تعاریف
۷۲۷	فصل دوم: احداث و عرضه مسکن اجاره‌ای
۷۲۹	فصل سوم: حق بهره‌برداری از زمین (اجاره طویل‌المدت زمین)
۷۳۰	فصل چهارم: تولید صنعتی ساختمان
۷۳۲	فصل پنجم: نوسازی و بهسازی بافت‌های فرسوده شهری
۷۳۴	۱۴- ضوابط واگذاری زمین و واحد مسکونی در شهرهای جدید
۷۳۴	بخش اول: تعاریف و کلیات
۷۳۵	بخش دوم: نحوه واگذاری
۷۳۵	بخش سوم: شرایط واگذاری بر حسب نوع کاربری
	۱۵- وزارت مسکن و شهرسازی، تصویب‌نامه راجع به تعاریف محدوده قانونی و حریم استحفاظی
۷۳۹	شهرها مورد عمل در قانون زمین شهری
۷۴۲	۱۶- دستورالعمل اجرایی مواد ۱ و ۱۴ آیین‌نامه قانون زمین شهری
	۱۷- دستورالعمل حفظ باغات و اراضی کشاورزی موضوع مواد ۱۴ قانون و ۶۳ آیین‌نامه اجرایی
۷۴۶	قانون زمین شهری
	۱۸- ابطال دستورالعمل حفظ باغات و اراضی کشاورزی موضوع مواد ۱۴ قانون و ۶۳ آیین‌نامه
۷۴۸	اجرایی قانون زمین شهری
۷۵۰	۱۹- آیین‌نامه اجرای و نقل و انتقال اراضی غیر موات (بایر) در شهرهای مشمول ضرورت
۷۵۱	۲۰- حق استفاده از مزایای ماده ۷ زمین شهری
۷۵۳	۲۱- نصاب مورد نظر ماده ۷ قانون زمین شهری
۷۵۵	۲۲- از پروانه ساختمانی برای اراضی بایر شهری
۷۵۶	۲۳- دستورالعمل اجرایی ماده ۴۰ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری
۷۶۱	۲۴- دستورالعمل انتخاب متقاضیان (خریداران) مسکن اجتماعی
۷۶۲	۲۵- دستورالعمل قیمت‌گذاری زمین برای مشارکت با سازندگان واحدهای مسکونی
۷۶۵	۲۶- دستورالعمل تکمیلی ساخت و بهره‌برداری مسکن اجتماعی
۷۶۶	۲۷- دستورالعمل عرضه و واگذاری زمین‌های شهری
۷۶۶	فصل اول: کلیات
۷۷۱	فصل دوم: ضوابط
۷۷۴	۲۸- بخشنامه تکمیلی در مورد دستورالعمل عرضه و واگذاری زمین‌های شهری

- ۲۹- تصویبنامه هیأت وزیران در خصوص سیاست‌ها و خط‌مشی‌های سازماندهی، حمایت و نظارت بر بازار تولید و عرضه مسکن ۷۷۵
- سیاست‌ها و خط‌مشی‌های سازماندهی، حمایت و نظارت بر بازار تولید و عرضه مسکن ۷۷۶
- فصل اول: تعاریف ۷۷۶
- فصل دوم: سازماندهی مدیریت تولید و عرضه مسکن ۷۷۶
- فصل سوم: شرایط حمایت از شرکت‌های تعاونی تولید مسکن و شرکت‌های تعاونی پس‌انداز و تأمین مسکن ۷۷۸
- فصل چهارم: شرایط حمایت از فعالیت شرکت‌های سرمایه‌گذاری مسکن ۷۷۹
- ۳۰- دستورالعمل اجرای مربوط به شرکت‌های تعاونی مسکن مالک زمین ۷۸۵
- ۳۱- دستورالعمل تعیین نرخ ترجیحی در ارتباط با نحوه وصول هزینه‌های آماده‌سازی ۷۸۷
- ۳۲- روش واگذاری زمین و مسکن ۷۸۹
- ۳۳- بخشنامه در مورد میزان مالکیت عرصه و اعیان متقاضیان دریافت زمین ۷۹۲
- ۳۴- تصویبنامه مربوط به امور رفاهی کارکنان دولت ۷۹۳
- ۳۵- مقررات مربوط به نحوه افزایش و تشکیل و سایر ضوابط شهرسازی مربوط به باغات و مزارع واقع در محدوده مورد عمل قانون اراضی شهری ۷۹۶
- ضوابط و مقررات شهرسازی مربوط به نحوه افزایش و تشکیل باغات و مزارع واقع در محدوده شهری ۷۹۸

فصل پنجم: آراء وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور متناسب با

مقررات قوانین زمین شهری و قوانین مرتبط

- ۱- رأی شماره ۱۲-۱۶/۳/۱۳۶۰ در مورد ماده ۹۲ قانون ثبت اسناد و املاک ۸۰۳
- ۲- رأی شماره ۷-۲/۳/۱۳۶۲ در مورد قانون اراضی شهری ۸۰۳
- ۳- رأی شماره ۳۱-۵/۹/۱۳۶۳ در مورد صلاحیت دادگاه محل وقوع مال غیرمنقول ۸۰۳
- ۴- رأی شماره ۴۲-۳/۱۰/۱۳۶۳ در مورد قانون اراضی شهری ۸۰۴
- ۵- رأی شماره ۴۷-۱۷/۱۰/۱۳۶۳ مبنی بر صلاحیت دادگاه‌ها ۸۰۴
- ۶- رأی شماره ۴۸-۲۴/۱۰/۱۳۶۳ راجع به آیین‌نامه استفاده از اراضی، احداث بنا و تأسیسات در خارج از حریم قانونی و حریم شهرها مصوب ۱۳۵۵ ..... ۸۰۵
- ۷- رأی شماره ۵۶-۱۱/۱۵/۱۳۶۳ راجع به قانون حفاظت و توسعه صنایع ایران مصوب ۱۳۵۸ ..... ۸۰۶
- ۸- رأی شماره ۲۲-۳۰/۷/۱۳۶۴ راجع به رسیدگی به دعاوی راجع به دولت ۸۰۶
- ۹- رأی شماره ۳۱-۸/۱۱/۱۳۶۴ راجع به قانون اراضی شهری ۸۰۶
- ۱۰- رأی شماره ۳۳-۱۳/۱۲/۱۳۶۴ راجع به قانون اراضی شهری ۸۰۷
- ۱۱- رأی شماره ۳۵-۲۰/۹/۱۳۶۵ راجع به قانون اراضی شهری ۸۰۷
- ۱۲- رأی شماره ۵۱۶-۲۰/۱۰/۱۳۶۷ مبنی بر نحوه توافق دستگاه‌های دولتی در رفع اختلافات حاصله ۸۰۷

- ۱۳- رأی شماره ۵۴۴- ۱۳۶۹/۱۱/۳۰ راجع به رسیدگی به دعاوی ابطال سند مالکیت و انتقال ملک به دولت..... ۸۰۸
- ۱۴- رأی شماره ۵۴۶- ۱۳۶۹/۱۱/۳۰ راجع به قانون واگذاری زمین‌های دایر و بایر مصوب ۱۳۶۵..... ۸۰۸
- ۱۵- رأی شماره ۵۶۸- ۱۳۷۰/۹/۱۹ راجع به دعاوی نسق زراعی..... ۸۰۸
- ۱۶- رأی شماره ۵۶۹- ۱۳۷۰/۱۰/۱۰ راجع به الزام قانونی مالکین به ثبت ملک خود در مناطقی که ثبت عمومی املاک آگهی شده..... ۸۰۹
- ۱۷- رأی شماره ۶۰۳- ۱۳۷۴/۱۲/۱۵ راجع به نحوه اثبات مالکیت در مناطقی که قانون اصلاحات اراضی اجرا نشده است..... ۸۰۹
- ۱۸- رأی شماره ۹- ۱۳۷۴/۳/۲ راجع به تعیین تکلیف اراضی که با سند عادی منتقل شده‌اند..... ۸۰۹
- ۱۹- رأی شماره ۷- ۱۳۸۶/۱۲/۲۱ راجع به قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها، مصوب ۱۳۷۴..... ۸۱۰

فصل ششم: آراء هیأت عمومی دیوان عدالت اداری متناسب با مقررات قانون زمین شهری و قوانین مرتبط

- ۱- رأی شماره ۱۰۰۳ مورخ ۱۳۸۶/۹/۲۰ در مورد ابطال بند یک ماده ۳۷ دستورالعمل‌های واگذاری حق بهره‌برداری از اراضی ملی و دولتی..... ۸۱۳
- ۲- رأی شماره ۱۱۲۶ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۲ در مورد ابطال بند ۸ مصوبه کمیسیون ماده ۵ مورخ ۱۳۷۸/۱/۲۱ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مستقر در آذربایجان شرقی..... ۸۱۳
- ۳- عدم صلاحیت دیوان در رسیدگی به اعتراض نسبت به تصمیمات کمیسیون موضوع ماده ۱۲ قانون زمین شهری..... ۸۱۴
- ۴- واگذاری ۵۰٪ اراضی که مطابق طرح تفصیلی مربوطه دارای کاربردی مسکونی است به شهرداری در قبال انجام و امور مذکور در ماده ۴۱ قانون زمین شهری خلاف قانون است..... ۸۱۶
- ۵- مهلت اجرای قانون زمین شهری برای تملک اراضی به استناد ماده ۹ و تبصره‌های آن خاتمه یافته است..... ۸۱۷
- ۶- ابطال ماده ۵ آیین‌نامه اجرائی قانون زمین شهری در مورد تعیین ابتدای مهلت عمران اراضی موات متوسط افراد واجد شرایط..... ۸۱۷
- ۷- اگر زمین از طرف سازمان زمین شهری تملک و به اداره آموزش و پرورش واگذار شده باشد در اینصورت طرح دعوی بر علیه اداره اخیر قانونی نیست..... ۸۱۸
- ۸- نظر به اینکه پذیرش اسناد عادی مبنی بر نقل و انتقال اراضی و املاک ثبت شده بدون تنفیذ مراجع قانونی صلاحیتدار جواز قانونی ندارد و لذا اعتراض چنین اشخاصی به تصمیم سازمان زمین شهری در زمینه تملک ملک مسموع نیست..... ۸۱۹
- ۹- تقاضای ابطال دستورالعمل ماده ۱۴ قانون زمین شهری به شماره ۱/۱۶۱۰ مورخ ۱۳۷۲/۴/۱۶..... ۸۱۹

- ۱۰- شکایت علیه سازمان زمین شهری درخصوص عدم اجرای رأی هیات‌های موضوع مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت قابل طرح و رسیدگی در دیوان عدالت اداری نمی‌باشد. ۸۲۰
- ۱۱- موضوع شکایت و خواسته. ابطال بند ۵ ماده ۵۱ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری ابطال مصوبه ۸۰/۱۰/۱۳۶۹ هیأت مدیره سازمان زمین شهری. ۸۲۱
- ۱۲- موضوع شکایت و خواسته. ابطال ماده ۲۸ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری. ۸۲۳
- ۱۳- موضوع شکایت و خواسته. اصلاح مواد ۲۸ از آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری. ۸۲۴
- ۱۴- مصوبه مورخ ۱۳۶۷/۱/۱۶ مجمع تشخیص مصلحت نظام ناظر به اراضی مورد تملک سازمان زمین شهری و ادارات تابعه به منظور واگذاری به افراد واجد شرایط بوده و ارتباطی با اقدامات تملکی شهرداری‌ها ندارد. ۸۲۵
- ۱۵- موضوع شکایت و خواسته. ابطال بند ۵ ماده ۹ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری مصوب هیأت ۱۳۷۱/۳/۲۴ ویران. ۸۲۷
- ۱۶- موضوع شکایت و خواسته. ابطال نامه شماره ۱۳۶۹/۴/۲۳-۹۲۶۶ سازمان زمین شهری. ۸۲۸
- ۱۷- موضوع شکایت و خواسته. ابطال ماده ۷ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری. ۸۲۹
- ۱۸- رسیدگی بشکایت شاکیه به کیفیت مطروحه شعر بر ابطال اقدامات زمین شهری، و برخلاف بودن بخشنامه ثبت اسناد و املاک شهرستان یزد قابلیت طرح هیأت عمومی دیوان عدالت اداری را ندارد. ۸۳۰
- ۱۹- در مواردی که زمین براساس رأی کمیسیون شواهد تشخیص شده یا بشود ادارات ثبت مکلفند بدرخواست سازمان زمین شهری قبل از قطعیت رأی کمیسیون تشخیص سند مالکیت آن را بنام دولت به نمایندگی سازمان زمین شهری صادر نمایند. ۸۳۲
- ۲۰- موضوع شکایت و خواسته. ابطال تبصره‌های ۵ ماده ۵۱ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری. ۸۳۳
- ۲۱- مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام درخصوص تعیین مهلت اعتراض به نظریه وزارت مسکن و شهرسازی موضوع ماده ۱۲ قانون زمین شهری مصوب ۱۳۶۶/۶/۲۲. .... ۸۳۵
- ۲۲- موضوع شکایت و خواسته. حذف بند الف ماده ۷ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری. ۸۳۵
- ۲۳- موضوع شکایت و خواسته. ابطال و حذف جمله و امکان واگذاری وجود داشته باشد از متن تبصره یک ماده ۲۷ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری. ۸۳۷
- ۲۴- موضوع شکایت و خواسته. ابطال ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری. ۸۳۸
- ۲۵- ابطال بند پنجم ماده ۳۶ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری و بندها با مواد مرتبطه. ۸۴۰
- ۲۶- خواسته: ابطال ماده ۷ و ۸ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری. ۸۴۱
- ۲۷- موضوع ابطال اقدامات تکمیلی در شهرهایی که از قانون زمین شهری خروج موضوعی دارند. ۸۴۳
- ۲۸- موضوع حصر تفویض اختیار تبصره ح ماده ۹ قانون زمین شهری به وزارت مسکن و شهرسازی. ۸۴۶
- ۲۹- موضوع واژه محکمه به دادگاه‌های ذیصلاح تعبیر کرده است. ۸۴۹
- ۳۰- موضوع حکم مقرر ماده ۱۴ قانون زمین شهری در مقام تجویز دریافت قسمتی از اراضی توسط شهرداری یا دستگاه اجرایی مربوط نیست. ۸۵۱